

روان‌شناسی

Psychology

محمد تقی دلخموش
دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران جنوب

- روان‌شناسی عمومی
- هیئت مؤلفان
- دانشگاه پیام نور
- ۱۳۸۶، ۵۳۲ صفحه، ۳۰۰۰۰ نسخه، ۳۱۸۰۰ ریال

«در تألیف این کتاب طرح تخصصی‌ترین موضوع روان‌شناسی، به صورت فشرده مدنظر بوده است. در کشور ما از دیرباز منابعی برای مطالعه واحد درسی روان‌شناسی عمومی وجود داشت، ... در بین منابع زمینه روان‌شناسی هیلگارд متدائلترین کتابی است که در جهان و ایران برای مطالعه واحد درس روان‌شناسی عمومی با اقبال بیشتری مواجه شد ... اما با توجه به حجم مطالب، همواره این درخواست وجود داشت که در دانشگاه پیام نور، این کتاب برای منبع واحد درس روان‌شناسی عمومی بسیار سنگین است. به همین دلیل گروه روان‌شناسی دانشگاه پیام نور، ... به تألیف کتاب جدیدی برای دانشجویان کارشناسی اقدام کرد. جهت تسريع در تألیف، کتاب حاضر به صورت گروهی تألیف شد».

توجیه برای سبکباری کتاب، برگرفته از پیشگفتار کتاب «روان‌شناسی عمومی»، به قلم هیئت مؤلفان است که توسط دانشگاه پیام نور در ۱۳۸۶ ۵۳۲ صفحه، در سال ۱۳۸۶ برای نخستین بار انتشار یافته است.

مروری بر اثر

کتاب شامل پیشگفتار، ۱۵ فصل، هدفهای یادگیری در آغاز هر فصل، خلاصه، اصطلاحهای کلیدی، پرسش‌هایی برای اندیشیدن، پرسش‌های چند گزینه‌ای، پرسش‌های مروری، منابع، منابع پیشنهادی و منابعی برای مطالعه بیشتر در انتهای برخی از فصلهاست.

فصل اول به تعریف و قلمرو روان‌شناسی و شاخه‌های آن اختصاص یافته است.

در فصل دوم، بحث آمار و در فصل سوم مبانی زیستی - عصبی رفتار طرح شده است.

در فصل چهارم و پنجم به موضوعهای رشد [تحول] و احساس [دریافت حسی] و ادراک پرداخته شده است.

فصل ششم به حالات هشیاری و فصل هفتم به یادگیری اختصاص یافته است.

آشنایی با تعریف، مراحل، انواع و نظریه‌های حافظه در فصل هشتم و دریافت مفاهیم تفکر و زبان در فصل نهم آمده‌اند.

شخصیت، فشار روانی [تنیدگی] و راههای مقابله با آن، آسیب‌شناسی روانی و روان‌شناسی اجتماعی به ترتیب در فصلهای یازدهم تا چهاردهم ارائه شده‌اند.

در فصل پایانی (پانزدهم) تحت عنوان روان‌سنگی به بحث هوش پرداخته شده است.

کاستیهای اثر

«به دلیل کثرت مؤلفان، و به رغم تلاش گسترده، در بسیاری از موارد برگردانهای واژگان انگلیسی یکدست نیستند و دانشجویان را با چند معادل فارسی از یک واژه انگلیسی مواجه می‌کنند». اما، ناهمخوانیها و ناموزونیها، نه تنها در برگردانهای واژگان انگلیسی در فصلهای مختلف و در یک فصل خاص مشاهده می‌شوند بلکه نابسامانی ساختار اثر نیز قابل ملاحظه است.

برای نمونه، در فصل یازدهم، معادلهای روانکاوی و روان تحلیل‌گری توأمان به کار برده شده است. در فصل ششم، مؤلف نیازی به ذکر زیرنویس برای اصطلاحات احساس نکرده است.

پایان فصلها به دلخواه مؤلفها سپرده شده است. فصلهای دوم، پنجم، چهاردهم و پانزدهم، فاقد خلاصه فصل‌اند. در فصلهای نهم، چهاردهم و پانزدهم، اصطلاحات کلیدی معرفی نشده‌اند. پرسشهای چند گزینه‌ای در فصل سوم دیده نمی‌شوند. پرسشهایی برای اندیشیدن، پرسشهای مروری، منابع پیشنهادی و منابع دیگر در اکثر فصلها نیامده‌اند. در انتهای فصل نهم فقط خلاصه و پرسشهای چند گزینه‌ای ارائه شده‌اند و فصل فاقد فهرست منابع است. کتاب، از حیث ساختار و از جهت محتوا جنبه بدیع ندارد. در فصل دوم، عنوان آمار (که جای آن باید در پیوستهای کتاب باشد) به جای مبحث روش‌شناسی آمده است. در فصل پانزدهم، عنوان روان‌سنجه فقط به محتوای «هوش» پوشش داده است!

شیوه نگارش کتاب در برخی از فصلها از اصول نگارش علمی دور شده است. شیوه مستندسازی منابع رعایت نشده و برخی از مؤلفان به منابعی که از آنها بهره گرفته‌اند، استناد نکرده‌اند. زیرنویسهای اسامی لاتین به استثنای فصلهای اول، دهم و یازدهم تابع قاعده نیست (قاعده مرسوم نامخانوادگی نویسنده و سپس حرف اول نام). فقر منابع، زیبینده یک کتاب دانشگاهی نیست. حد کاستی با رجوع به فصلهای هشتم و نهم که فاقد فهرست منابع‌اند، بر جسته‌تر می‌شود.

در فصلهای دوم، ششم، هفتم و سیزدهم نیز منابع لاتین دیده نمی‌شوند. فقدان واژه‌نامه‌های انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی، نمایه اسامی و نمایه موضوعی از کاستیهای دیگر اثر است. اغلب معادلهای فارسی ارائه شده برای اصطلاحهای تخصصی مناسب نیستند، شمار معادلهای نامناسب بیش از آن است که با ذکر معادلهای مناسب بتوان ادای دین کرد.

سخن آخر

کاستیهای اثر بسیار است. امید است مؤلفان با دقت بیشتری برای ارتقاء کیفی اثر در چاپهای بعدی بکوشند.